

SAMORZĄDNOŚĆ ROBOTNICZA

ISSN 1232-4389

NR 15

przedwiośnie 1996

CENA 1 zł (10 000 zł)

POLITYKA LUDNOŚCIOWA

Opublikowany w 1995 r. „Raport 1994” Rządowej Komisji Ludnościowej zawiera materiał tak obfity, że jego szczegółowa analiza przekroczyłaby skromne łamy naszego pisma, stąd skoncentrujemy się na tych zjawiskach, które mają największy związek i największy wpływ na sytuację polityczną Polski.

Sytuację demograficzną Polski w 1993 i 1994 r. charakteryzowały następujące procesy i zjawiska – zmniejszanie się liczby nowo zawieranych małżeństw, malejący trend rozwodów, obniżenie się poziomu dzietności kobiet, zmniejszanie się liczby urodzeń, kształtowanie się reprodukcji ludności poniżej prostej zastępowalności pokoleń, zły stan zdrowia i w konsekwencji utrzymywanie się wysokiego poziomu umieralności, zwłaszcza przedwczesnej (między 45 a 64 rokiem), utrzymywanie się wysokiego poziomu umieralności niemowląt, wysoki poziom umieralności w wyniku wypadków drogowych, pogłębianie się terytorialnego różnicowania umieralności, obniżanie się przyrostu naturalnego, zmniejszanie się przemieszczeń terytorialnych ludności.

Bardziej szczegółowo – liczba zawieranych małżeństw zmniejsza się od 1981 r. i w r. 1993 wyniosła 207,7 tys., osiągając jeden z najniższych poziomów po wojnie. Przyczyną tego jest coraz trudniejsza sytuacja życiowa młodego pokolenia (duże bezrobocie, niskie dochody, niedostępność mieszkań). W 1993 r. zarejestrowano po raz pierwszy ujemny bilans małżeństw (nadwyżka małżeństw rozwiązywanych z powodu rozwodu lub zgonu współmałżonka nad liczbą zawieranych) i to przy bardzo niskiej, jak na stosunki europejskie, liczbie 27,9 tys. rozwodów w tym roku w Polsce!

Od 1984 r. następuje znaczny spadek urodzeń. W 1993 r. zarejestrowano 492,9 tys. urodzeń żywych, a w 1994 r. tylko 472 tys., osiągając także najniższy poziom powojenny. W porównaniu ze szczytowym 1983 rokiem liczba urodzeń była mniejsza o 248,8 tys. Zwiększyła się liczba urodzeń pozamałżeńskich – 40,4 tys. w 1993 r. W ostatnich latach obniża się poziom

